

איצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

ספר חדש: שמחת עולם

בספר זה – כמיטב המסורת של הוצאת 'מעיינות הנצח' בשאר הספרים שיצאו לאור על ידה – תמצאו לקט מקיף של שיחות, תורות, מכתבים ותפילות מספרי רבינו ותלמידיו, בכל עניני שמחת חתונה וההתכוננות הראויה לזמן נעלה זה.

בספר מופיע גם הסיפור הנשגב על שבעת הקבצנים (הבעטלערס) מתוך 'סיפורי-מעשיות', אותו נהגו חסידי ברסלב 'ללמוד' בימי שבע ברכות, כאשר בכל יום נלמד הקטע השייך ל'בעטלער' שהופיע באותו יום מתוך שבעת הימים שבהם נחגגה החתונה של זוג העניים.

בנוסף לכך, מופיעים גם תיאורים של נישואי צאצאי רבינו וגודל מעלתם, כפי שרבינו בעצמו התבטא עליהם.

כל זה בעריכה נאה ומשובחת, מרהיבת עין ומשובבת נפש, שטרם נראה כמוה בגלריית ספרי ברסלב.

מאז יצא לאור הספר, לא פסקו הדיווחים הנרגשים הזורמים על ידי חתנים ואברכים – על השינוי המדהים שזה עשה להם ביום שמחת לבם, עד שהם לא מבינים כיצד היו יכולים להתנהל בלי הספר הזה.

את הספר – כמו את יתר ספרי הוצאת 'מעיינות הנצח' – ניתן להשיג בריכוזי ברסלב בארץ ובעולם.

הדרך הקלה לתשובה

באולם בית המשפט הושלך הס. התובע המשפטי מגולל בקצרה את הפרשייה המוזעזעת:

לפניו קבלן מפורסם, שפשט את הרגל באמצע בניית פרויקט אדיר. את הבנייה יזם מושל המחוז לרווחת כלל התושבים; הוא מימן את כל הפרוייקט מכיסו הפרטי והשקיע און והון, בתקווה להקל על מצוקת אנשי העיר.

אך הקבלן מעל בתפקידו; הביא חומרי בנייה גרועים ועיכב את הבנייה. הוא אף קבר לקבוצת פושעים שנגנה מחומרי הבנייה וחלק עמם את השלל...

הסניגור אינו מוצא פתחון-פה, גור הדין כמעט ברור.

לפתע מתערר אחד מידידיו של הקבלן, שהינו גם ממקורביו של המושל: "אני נוטל על עצמי את השלמת הפרוייקט - על חשבוני. אך בתנאי אחד, שהקבלן יביא אל השטח חומרי בנייה תקינים תוך שלושים יום".

בצעד חריג, אישרו השופטים את ההסדר - לפנים משורת הדין.

אך מה רבה האכזבה, כאשר הקבלן סיפק שוב סחורה גרועה; חומרים שאינם ראויים לבנייה. כמו-ידיו הפסיד את ההזדמנות המופלאה שהוענקה לו.

אלול בשעה. לב יודע מרת נפשו. שליחי הבורא אנתו, כדי לבנות רבבות עולמות, אשר מהם יושפע שפע רב לכל יושבי תבל. "צריך לידע ולהאמין, שנפשו [של יהודי]

בשרשה, היא גדולה ויקרה וגבוה מאד מאד, ואלפי אלפים ורבי רבבות עולמות, בלי שעור, תלויים בה" (לקוטי הלכות, ברכת השחר ג, ה).

לדאבון-לב, לא רק החטאנו את מטרנתנו עלי אדמות, אלא גם מעלנו מעילה איזומה: השתמשנו בכליו של הבורא - לצרכינו הפרטיים ובניגוד להוראותיו- --

איזה פתחון-פה יש לסניגור שלנו?! דומה, שלעולם לא נוכל לתקן את אשר קלקלנו בכל כך הרבה עולמות, "כי כל ימינו לא יספיקו להתענות ולסגוף עצמינו על פגם הרהור ומחשבה זרה אחת - מכל שכן וכל שכן מי שעשה איזה עבירה ח"ו; מכל שכן וכל שכן מי שקלקל הרבה מאד ח"ו" (שם, הרשאה ג, ז).

אבל חז"ל לימדו אותנו שלא כל כך קשה לחזור בתשובה. לצורך כך, הבורא מבקש מאיתנו רק תפילה: "דברים אני

מבקש, שנאמר: 'קחו עמכם דברים ושובו אל ה' - ואני מוחל על כל עוונותיכם" (שמו"ר לה, ד); ואילו רבינו הקדוש הוסיף לגלות לנו המון גילויים על גודל כוחה של התפילה ורוב תועלתה, בכל מצב ובכל מדרגה, כלשונו של רבי נתן: "ובודאי הוא עצה גדולה וקלה, שהכל יכולין לקיימה, כי יכולין לזכות לתשובה ולחיי העולם הבא על ידי הדיבור לבד - אף על פי שאינו זוכה להתייגע ולטרוח בעבודתו כמו הצדיקים והכשרים" (שם, קר"ש ה, יד). בכוח דיבורי התפילה, מתקנים את העבר ואף בונים עולמות הרוסים - מחדש.

הנה כך כותב רבי נתן באחד ממכתביו לשומעי לקחו: "קומו נא, עמדו נא, עוררו נא לבבכם הטוב היטב, להרגיל עצמכם לילך בדרך הזה - לכסוף ולהשתוקק הרבה להשם יתברך בכל עת, ולדבר הכסופן בפיו - שעל ידי זה נארגן עולמות וחדושים נפלאים".

אך לאמיתו של דבר, עצה נפלאה זו ניתנה לנו רק לפנים משורת הדין, אין זה בזכות אלא בחסד מופלא. הצדיקים הם שלוקחים על עצמם את העול העיקרי של התשובה שלנו; הם אלה שמשתמשים בחמרי הבנייה שלנו כדי לחזור ולבנות ולתקן את כל אותם עולמות שהיינו צריכים לבנות; הם אלה שעושים הכל כדי שהדיבורים שלנו יגיעו למקום הנכון בשמיים (ליקוטי מוהר"ח"א ב, ז).

הצדיקים דורשים מאתנו רק דבר אחד: 'שנביא את החומרים לשטח', שנרבה דיבורים קדושים של תפילה - ובכך נמציא להם את החומר ואת הלבנים כדי לבנות עמם מחדש את אשר קלקלנו; "אין אתם צריכים כי אם לתת אבנים וסיד - ואני בונה מהם בנינים נפלאים" אמר רבינו (חיי מוהר"ו רצג).

כמה חבל שבגלל כמה דיבורים אסורים, כמו לשון הרע, שקר, ליצנות הונאת דברים וכדומה - מאבדים את הזדמנות הפז הלזו. "על ידי לשון הרע מסתלק ממנו הדעת ונפול מאהבת ה' - לאהבת הבהמיות, שהם כל התאוות", אמר רבינו הקדוש (אוצר היראה, דיבור ז).

הבה נא ונשמור בחודש קדוש זה, ביתר שאת, על 'חומרי הבנייה', ננצור את לשוננו מכל דיבור שאינו ראוי, ואדרבה, נשתדל לקדש את הפה בדיבורים קדושים. בכך ניתן כוח לסניגור שעמל עבורנו כדי להמתיק את דיננו ולבנות מחדש את כל העולמות התלויים בנו.

הצדיקים דורשים מאתנו רק דבר אחד: 'שנביא את החומרים לשטח', שנרבה דיבורים קדושים של תפילה - ובכך נמציא להם את החומר ואת הלבנים כדי לבנות עמם מחדש את אשר קלקלנו; "אין אתם צריכים כי אם לתת אבנים וסיד - ואני בונה מהם בנינים נפלאים"

ונוראים", אמר רבינו

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ו	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף הומי
שבת	אב-אלול	ח"א	ח"א	ח"ב	שבועות
א	כז	פב.	קכט	קכה-קכו	מא
ב	כח	פג.	קל	קכו-קכז	מב
ג	כט	פד.	קלא	קכט-קל	מג
ד	ל	פה.	קלב	קלא-קלב	מד
ה	א	פז.	קלג	קלג-קלד	מה
ו	ב	פח.	קלד	קלה-קלו	מו
ז	ג	פח.	קלה	קלז-קלה	מז

אוצרות ברסלב

יו"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

בארה"ב: (718) 8552121

מוקד הישועות: 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646

הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

איך לשמר את ההתעוררות האלולית?

יכולים לעמוד בהם - סופה אכזבה וכישלון. וגרוע מכך - בפעם הבאה כבר נחשוב פעמיים אם בכלל להתחיל...

אין הכוונה לומר שלא להתעורר, לכסוף ולהתלהב - צריך רק לצמצם את ההתלהבות, ולתרגם אותה לשפת המעשה, כך שנוכל לקבל אותה ולהטמיעה למרות המוגבלויות האנושיות שלנו.

במעמד הר סיני הגענו להתלהבות שיא, עד שפרחה נשמתנו, כמו שאמרו חז"ל, אבל התלהבות זו לא היתה לריק - קיבלנו את התורה, שבתוך הליכותיה גוזה אותה התלהבות עצומה, אך בצורה שאפשר להשיג ולקבל אותה.

וזהי אפוא הדרך לשמר כל התעוררות - לחבר אותה אל התורה הקדושה, להוסיף חיזוק בלימוד התורה ובקיום מצוותיה, או לפחות לחדש את הרצון והחשק לתורה הקדושה.

שכן, רק התורה הקדושה היא זו שבכוחה לתרגם את השאיפות הגדולות - לשפת המעשה.

כך נהפוך את חודש אלול למעין 'מעמד הר סיני' זוטא, שבו נקבל את התורה בכוחות רעננים - ואז ההתעוררות הזאת תהפוך אצלנו לקניין נצחי.

חודש אלול או כל התעוררות אחרת, ינוצלו לבניית נדבך נוסף בבניין הרוחני שלנו, במקום להתפוגג ולחלוף כלא היו?

הבעיה היא, שההתעוררות בעצמה היא זו שחורצת את דינה לכישלון. כשאנחנו כבר מתעוררים - אם באלול, אם בעקבות שיעור מלהיב, או אם מחמת ייסורים שנשלחו משמיים לנער אותנו מהאדישות, או סתם בזכות הבת-קול שמנסרת בחלל העולם וקוראת: "שובו בנים שובבים" (ירמיהו ג, יד) - כי אז אנו רוצים כבר ללכת עד הסוף; לשכוח מכל ענייני העולם הזה ולהקדיש את כל-כולנו לעבודת הבורא יתברך, כי הרי באמת מלבד עבודת ה' אין מאומה; הכל הבלים, הכל הבל!

התובנה הזו של התגמדות העולם הזה וענייניו באספקלריית הנצח, היא אמנם אמיתית ונכונה, אבל האמת הזו גבוהה ונשגבה מכדי יכולת הקיבול שלנו, במיוחד בשלבים הראשונים של ההתקרבות לה'.

הקב"ה ברא אותנו עם גוף מוגבל ביכולותיו, וכך הוא חפץ שנעבוד אותו, כמו שכתוב: "ואבית תהלה מגושי עפר מקרוצי חומר" (מתוך פיוטי יום כיפור).

לכן, ההתעוררות הזו שמטיסה אותנו לגבהים שאיננו

"כשרוצים להסתכל על התכלית, שהוא כולו טוב, כולו אחד - צריך לסתום את עיניו... לבלי להסתכל כלל על תאוות עולם הזה והבלי... אך אי אפשר להיות תמיד קבוע בבחינת הביטול, כי אם כן, יצא מגדר אנושי... אי אפשר להמוחין, שהם הכלים, לקבל זה השכל של בחינות ביטול, כי הוא בחינת 'אין סוף'... אף על פי כן, מהרשימו שנשאר מהביטול - על ידי זה נעשה 'התחדשות התורה'... כשזוכה אחר כך ל'חידושין דאורייתא', זה סימן שזכה לבחינות ביטול אל התכלית".

(ליקוטי מוהר"ן סה"ג, ד)

שבת מברכים אלול - - - כן, א-ל-ו-ל!!!

יש אולי כאלה שחודש הזה מתקשר להם עם צמיחה רוחנית בטוחה, אבל לא נחטא לאמת אם נאמר שלפעמים שם החודש הזה מזכיר משהו אחר... שאיפות אדירות שהתנפצו, כשהן מותירות בפה טעם של תסכול.

המסלול כבר מוכר: הרבה רצון טוב, תקוות - ולבסוף, נפילה. אם לומר 'דוגרי' - לפעמים אין כבר חשק אפילו לנסות. מסתפקים בתקיעת השופר ובאמירת סליחות - וזהו; מה אפשר לעשות!

באמת, מה אפשר לעשות? האם אין אפשרות שכל

נעקבות הדורות בחסידות

דורות

החסיד ר' זאב ליברמנש

מאוחר יותר עבר לגור בבני ברק, שם התגוררו כמה מחסידיו ברסלב שהיו 'בעלי-בתים' העוסקים במלאכות שונות לפרנסתם.

אולם, צא ולמד אילו 'בעלי בתים' יש לו לרבינו הקדוש...

ר' זאב וחברו ר' יעקב זאב אורלנצ'יק שעבד כחלבן, היו קמים בכל שבת לפני הנץ החמה ואומרים את כל התהילים מתחילתו עד סופו.

אצל 'בעלי בתים' אלו, היה קיום 'התבודדות' בכל יום, חיוב כמו הנחת תפילין.

ר' זאב נפטר לעולמו ביום כ"ה באב שנת תשמ"ח.

לבקש לזכות להגיע לאומן..."

בראש השנה הם שהו בברדיטשוב, ואילו לאומן הגיעו לקראת יום הכיפורים...

שתקו מטבעו היה ר' זאב, אך נסיעה זו היתה מהדברים היחידים עליהם סיפר:

"לאחר בואי לאומן, הליתי מאוד, ושכנתי שבועות ארוכים על ספסל בקלויז. מדי לילה הגיע רבי משה צ'נסטחובר להעיר את הישנים בחצות, אך עלי הוא פסק, בראותו את מצבי הקשה. אולם, כיון שהתעורר רחש במקום, התעוררתי משנתי - ואז הגיעו לאוזני זעקות של השתוקקות מן הציון, ומילאו את ליבי בהתעוררות מופלאה".

לאחר תקופה ניכרת באומן, שב ללודז' עירו, וכעבור תקופה קצרה הצטרף לחבורת חסידיו ברסלב שעלתה לארץ ישראל, כדי להשתקע בה. בכך ניצל מגורלם הנורא של חבריו בפולין, בשואה.

ר' זאב הקים משפחה והתיישב בתל-אביב, שם פתח מפעל לנרות שממנו התפרנס שנים ארוכות.

בהיותו בן חמישים, הצליח למצוא שותף למפעלו. אחד מהתנאים שהתנה עמו היה, שהשותף יהיה נוכח במפעל עד שעת חצות לילה - ובחצות יבוא הוא למקום.

כששאל אותו בנו: "איך זה שיהודי בגילך מחליט פתאום לקום כל לילה בחצות?" ענה לו: "הזעקות הנשגבות ההן, ששמעתי על ציון רבינו, עדיין מהדהדות באוזני; שם קיבלתי את ההתעוררות לקום בחצות".

התקרב לחסידות ברסלב בעיר מולדתו לודז' שבפולין, על ידי חסידו ברסלב בני עירו.

לאחר התקרבותו, השתוקק לנסוע לאומן לראש השנה. באותם ימים כבר נסגרו הגבולות בין פולין ואוקראינה, אך הוא לא ויתר על רצונו - ובחברת עוד כמה בחורים צעירים, יצא לדרך הארוכה והפתלתלה.

בסייעתא דשמיא עצומה, הצליחו להבריח את הגבול, ולהגיע לצד האוקראיני.

הם המשיכו להתקדם אל משאת נפשם, אולם בהגיעם לברדיטשוב, גילו כי כספם אול - - - לאומן? בירור קצר אף גילה, כי הרכבת הבאה היא האחרונה שלפני ראש-השנה... הרימו אפוא עיניים למרום והתחננו לבוראם שישלח להם כסף עבור המשך הנסיעה.

זמן רב הפצירו בתפילה - ופתאום הכריז אחד מן החבורה בהתרגשות: "מצאתי!!!"

כולם התאספו אליו לראות כמה המדובר, ונדהמו לראות בידי שטריו כסף שמוצא על הארץ - - -

לפליאתם לא היה קץ, בראותם שהסכום מספיק עבור כרטיסים לכולם!

נפעמים מן הנס הגלוי שהתרחש להם, מיהרו אל תחנת הרכבת - אך אכזבה עצומה אחזה בהם כשהתברר להם שהרכבת עזבה לא מזמן את התחנה - - -

צער רב מילא את ליבם על שהחמיצו את הרכבת האחרונה. לימים היה ר' זאב אומר: "מדוע ביקשנו מה' כסף? היה עלינו

נקודה

כשאתה אומר: "הללוהו כל מלאכיו"

אתה מדבר עם מלאכים!

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א רלב)

ה'טעות' הגורלית

דעתך לבצע אותה במקומי? ממהר אני למצווה חשובה מאד!" קאפצין הסכים מייד, לקח מידו את המכתב ויצא אל בית הכבשנים מחוץ לעיר. בדרך הרהר בסיפוק: 'בעת יש לי עוד משהו לספר לסולטן: היהודי זלזל בשליחות שהטלת עלי, והעדיף לקיים את מצוות דתו... כשנכנס קפצין פאשה אל בית הכבשנים, קד עבדול קידה עמוקה לכבודו: "מה הביא את הוד מעלתו לכאן?" "מכתב לי אליך מן הסולטן", ענה קפצין בגאווה בלתי מוסתרת. עבדול פתח את האיגרת והחל קורא בה, כשאו נפערו עיניו וכמעט יצאו מחוריהן מרוב תדהמה. הוא הביט במכתב ובקפצין חליפות; וכך היה כתוב שם: "מצווה אני עליך בואת לאחוז במוסר-כתב-זה ולהשליכו אל הכבשן הבווער. גם אם יצק ויטען כי בודאי נפלה כאן טעות - אל תפנה לזעקותיו, ומהר לקיים פקודתי".

המכתב היה חתום בחותמת הסולטן. עבדול לא התמהמה, ציווה על שני עוריו לאחוז בשר החשוב ולהשליכו אל הכבשן הבווער...

למחרת, נדהם הסולטן לראות את יועצו היהודי, צועד אל תוככי הארמון בריא ושלם. "האם מסרת את האיגרת לתעודתה?" נעקה השאלה מפיו.

"המכתב הגיע אל עבדול על ידי קפצין פאשה, שהתנדב למלא את התפקיד במקומו" - - - השולטן חש שהדם אוול מראשו: "מדוע לא קיימת בעצמך את השליחות?"

"מצווה חשובה יש אצלנו היהודים, וברית מילה שמה. אתמול הוזמנתי למול ילד מישראל; ולפי שמהירתי לדרכי, מסרת את המכתב בידי קפצין פאשה. אבל מדוע פני הסולטן ירום הודו חיוורים כשלאג?"

"אמור לי", שאל הסולטן, "מדוע אתמול כשנכנסת אלי החזקת בידך בשמים?" רבי ראובן הסמיך קמעא, וענה: "הובא לידיעתי, כי הוד מלכותו מצטער צער רב מן הריח הנודף מפי... כך סיפר לי קפצין פאשה"...

קם הסולטן ממקומו, וקרא בקול נרגש: "ראובן אהובי! ברוך אלוקי ישראל שהצילך ממוות. עלילה שפלה העליל עליך קפצין, והאלוקים הגדול שילם לו את עונשו המגיע לו!"

(סיפור זה סיפר רבינו הקדוש, למען דעת, מה עצום כוחה של מצווה הנעשית במסירות (שפ)

"האם בטוח הינך? במה דברים אמורים?!" התעניין הסולטן, ניכר כי הקנאה מדברת מתוך גרונו של קפצין... וזה האחרון מסר 'עדות מהימנה':

"יהודי סיפר כי כל פגישה עם הוד מלכותו היא גיהנום עבורו; לטענתו בוקע ריח רע מפי הסולטן; שמעתיו אף אומר: 'מהיום והלאה אצטייד באגודת בשמים בבואי אל ארמון השולטן' - - -

למחרתו של יום, הוזמן רבי ראובן לשמש כמזהל לברית מילה בעיר מרוחקת. מעולם לא סרב כאשר הוזמן לברית, כיון שכך, קיווה שפגישתו היומית עם הסולטן לא תתארך יתר על המידה, כדי שיוכל להגיע לברית בזמן.

הוא החיש צעדיו אל שער הארמון, כשידו מחזיקה במטפחת ובה עשבים ריחניים... אותה שעה, חש הסולטן כי מדורה של זעם ניצתת בקרבו: 'יהודי צבוע' הרהר בחימה, אך פניו לא הסגירו מאומה.

הוא מיהר לטבול נוצה בקסת דיו, והחל כותב איגרת על גוויל. כשסיים, חתם את האיגרת במעטפה חתומה, ופנה אל יועצו היהודי:

"היום אין דברים מיוחדים העומדים על הפרק. ברם, זקוק אני שתקח מכתב זה ותמסור אותו לעבדול, הממונה על כבשני השריפה שמחוץ לעיר.

שמח רבי ראובן על שמשמייים מסייעים לו שלא להחמיץ את המצווה במועדה - "בודאי הוד מלכותו, אמלא בחפץ לב את השליחות".

הוא נטל את המכתב, ארוז את כליו ונחפו לדרכו. בצאתו מהארמון, פגש בקפצין פאשה, הלה תמה: "כיצד נסתיימה פגישתכם מוקדם כל כך?!"

"הפעם", השיב רבי ראובן, "הטיל עלי הסולטן שליחות קלה. מה

שמו של 'השר היהודי' רבי ראובן, נישא בהערצה בפי כל נתיני הממלכה הטורקית, הוא התברך בפקחות ובתבונה; וכיון שנתן ה' חינו בעיני הסולטן - מינהו ליועצו האישי ואיש אמונו.

עובדה זו עוררה קנאה עזה מצד שרי המלוכה הנכריים; הם חיפשו ללא הרף דרכים להגות את היהודי מן המסילה, אולם לא עלה בידם.

באחד הימים, הבריק במוחו של אחד השרים 'קפצין פאשה' שמו, רעיון מרושע. הוא ביקש לפגוש ברבי ראובן, וכשנועד עמו בארבע עיניים, אמר לו כדברים האלה: "מכובדי, יועץ הסולטן! מוכרח אני להביא לידיעתך דבר שהגיע לאוזני, הקשור בפגישת הסודיות בינך ובין הסולטן"

רבי ראובן זקף את גבותיו בתמיחה, וקפצין פאשה מיהר 'להבהיר' את הדברים: "אהבתו של הסולטן כלפיך הינה מן המפורסמות, מסיבה זו חושש הוא לומר לך את הדברים, שמא תפגע. אך אני מרגיש חובה להביאם לידיעתך; ובכן, כפי ששמעתי בשם הוד מלכותו, בתקופה האחרונה, חש הוא בריח איום הבוקע מפך, ההופך את פגישותיו עמך לסיוט מתמשך"...

פניו של רבי ראובן הלבינו, וקפצין המשיך לטוות את הרשת... "עצתי לך, שבכל עת בואך לפגישתך עם הסולטן, תצטייד באגודת עשבי ריחני, אותה תחזיק במטפחת קרוב לפך, כך תמנע סבל ואי נעימות מהוד מלכותו".

השר היהודי התפלא כיצד לא הרגיש בריח הנודף מפיו לאחרונה, אך החליט למען הסר ספק, לעשות כעצתו של קפצין; עוד באותו יום, יצא לשוק בקושטא, ורכש חבילה מכובדת של עשבי בשמים. בשעה הזאת ממש, הגיע קפצין פאשה אל השולטן 'נסער' כולו, קד קידה, ופתח: "דבר נורא גונב לאוזני; השר היהודי ראובן הוציא דיבת הסולטן רעה!"

השבוע לפני...

השבוע לפני 175 שנה

■ מוהרנ"ת בציפיה דרוכה למשפטו

שנת תקצ"ה תוכר לדורות כשנה הקשה ביותר שעברה על חסידי ברסלב, כאשר הרדיפות נגדם הגיעו למימדים נוראיים וגרמו לנזקים קשים למוהרנ"ת ולאנשיו.

שיא הרדיפות היה באמצע הקיץ, כאשר מוהרנ"ת הושלך לכלא למשך כעשרה ימים, עד ששוחרר בתנאים מגבילים, לאחר שנאמנו שילמו סכומי עתק לצורך כך.

בסוף חודש אב נקרא מוהרנ"ת להופיע לפני מושל העיר ברסלב, זה הודיע לו כי הוא עשוי לקבל פקודת גירוש לעיר נמירוב הסמוכה, עד לביורו מהימנותן של התלונות עליו.

כמה ימים לאחר מכן, נקרא מוהרנ"ת שוב למושל, שהראה לו את צו הגירוש, בהוסיפו שכל המסמכים הנוגעים למשפטו הוכנו, ומעתה עליו רק להתנות לפסק הדין - - -

אך מחשבותיו של מוהרנ"ת נתונות היו הרחק משם; הוא אמנם חרד לקראת המשפט הצפוי לו, והתפלל "שיצא דבר המשפט לטובתי; שאהיה זכאי לגמרי במשפט, כאשר באמת אני נקי מעוון בעיניו זה, כי הכל עלילות שקר" - אך באותה מידה ניצל את האירועים שהודמנו לפתחו בכדי להתעורר ולעורר את הסובבים אותו - לעבודת ה'.

ממרחק של 175 שנה, לאחר שאנו יודעים שהיה זה משפט חמור, ולפי טענות המוסרים היה עלול להישלח לשנים ארוכות בסיביר - אי אפשר שלא לעמוד מישתוממים, כמה עוז ותעוצמות טמונים בדברים שכתב ביום א' כ"ח א"ת תקצ"ה, שעות ספורות לפני הכרעת הדין: "לעת עתה יש לנו פנאי להתקרב להשם יתברך ולהתפלל לפניו על ידי זה דיקא, כי אין לנו למי לברוח, כי אם להשם יתברך. והנה, ימי המשפט והדין הגדול של ראש השנה ממשמשין ובאין, וכבר ברכו ראש חדש אלול - וצריכין לרעד ולפחד מאד ממשפט הזה שנוגע לחיים נצחיים; ואי אפשר לשהוד במנוון ולפסיס בדברים..."

"וכל פחד המשפט שעלי שיש לנו עתה, הוא כדי לזכור ולא לשכוח פחד המשפט של ראש השנה - מכל שכן של יום הדין הגדול והנורא, כי צריכין להעלות כל הפחדים וכל היראות הנפולות, לבלי לפחד ולהתיירא משום דבר, כי אם מהשם יתברך לבדו, ולידה ולהאמין שכל היראות והפחדים העוברים על האדם, בפרט פחדים כאלה שיש לנו עתה - הכל כדי להוכיחו לרעד ולפחד מהשם יתברך" - - -

מיד לאחר שנכתבו שורות אלו, נמסרה למוהרנ"ת הפקודה לעזוב את העיר. ואכן, תוך ימים ספורים עזב את ברסלב וגלה לנמירוב, למשך כשלוש שנים.

(עלים לתרופה קצרה)

לחידודא

חידה מס' 62

חידון השבוע לצעירים

מתוך מאות פותרי החידה שבגליון הקודם - רק בודדים השיבו את התשובה הנכונה. לכן אנו מפרסמים שוב את החידה:

באיזה פסוק בתורה מרומז שיומצא הדפוס?

רמז: המקור הוא ב'ליקוטי הלכות'.

בין הפותרים נכונה, יוגרל פרס כפול, והוא יעמוד על 100 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב', רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

שאלה:

ב'ליקוטי מוהר"ן (ח"א, ו) כתוב: "עיקר התשובה – שישמעע בוינו ידום וישתוק". מה הקשר בין קבלת ביזיונות בשתיקה, לבין מצוות התשובה?

תשובת הרב שמעון ישראל שפירא:

המקובל האלוקי רבינו משה קורדוברו כותב, כי אין כפרת עוונות גדולה יותר מקבלת ביזיונות באהבה; היא מועילה לתשובה, יותר מכל הייסורים שבעולם. גם מה שכותב רבינו שיעקר התשובה הוא קבלת הביזיונות הוא על ידי דמימה, כוונתו שיש לקבל את הביזיונות באהבה כדי לכפר עוונותיו.

אך מדוע קבלת הביזיונות היא 'תשובה' על העוונות?

רבי אברהם ב"ר נחמן מטולטשין, בספרו 'ביאור הליקוטים', מביא שתי פליאות על ענין זה.

הפליאה הראשונה – כיצד יתכן שיעקר התשובה? שהוא קבלת ביזיונות, אינו נרמז בתורה? והפליאה השנייה – איך ניתן לומר שהתשובה שלנו תלויה בזולת? הרי כאשר אנו צריכים לשוב בתשובה – עלינו להתעורר ולהודו מיד לתקן את העוונות – האם עלינו לשבת ולחכות שיגיע משהו שיבזה אותנו, ורק כשנקבל את העלבונות בשתיקה נוכח לתשובה?!

מבאר ראבר"ן, שכוונת רבינו היא גם, להתוודות לה' על העוונות ולהתבונן היטב היטב במה שפגמנו, עד שנוכח להתבייש בעצמנו – ללא שמישהו אחר יבזה אותנו!

שכן לפעמים, לאחר שאדם נכשל בעבירה, הוא מנסה לתרץ זאת לשווא: 'החטא אינו כבד כל כך'; 'זה לא כל כך נורא'... אבל האמת היא, שהחטא צריך להתבייש מאד מכך, כמו שאמר רבינו למוהר"ן: "האם אתה מסמיך פעם עד למאד לפני השי"ת?!"

בכך מתורצות שתי הפליאות. ראשית, מצוות הווידוי הרי כתובה בתורה: "והתוודו את עוונם" (ויקרא כו, ט); ושנית, אומנם אדם לא צריך להמתין שמישהו אחר יבזה אותו, אלא הוא זה שמבזה את עצמו לפני ה'.

ובשם הרה"ח ר' נתן ליברמנט שליט"א שמעתי ביאור יפה, שלפעמים האדם מתפלל לה' על איזה דבר במשך זמן רב, וכאשר הוא רואה שעדיין לא נתקבלה תפילתו, הרי זה ביוון גדול בעבורו, כדרך העולם שכאשר אדם מבקש דבר מחברו במשך זמן רב, וחבירו אינו רוצה למלאות את בקשתו – זה ביוון גדול בשבילו.

בעת שאדם מתחנן לפני אביו שבשמים כמה וכמה פעמים, אך אינו נענה – אם אין לו שכל הריהו מתייאש ומפסיק להתפלל. אבל אם מוח בקודקודו, אין הוא מפסיק להתפלל, כי הוא מבין שהסיבה שלא נתקבלה תפילתו היא, משום שהוא עדיין אינו ראוי לכך – והוא מתבייש בזה, וכך הוא מקבל את הביזיונות וממשיך להתפלל.

"בנים אתם לד' אלקיכם" (דברים יד, א)

"בין כך ובין כך (בין אם מתנהגים יהודים כראוי ובין אם לאו) קרויים בנים" (קידושין לו ע"א) חשוב מאוד לשפוך שיח לפני ה', ולספר לו את כל אשר מעיק על הלב, בלשון פשוטה ובתחנונים, ממש כמו בן שמתנה את צערו לפני אב אהוב:

אבא שלי, אני באמת רוצה להיות יהודי כשר, אבל אתה יודע מה מפריע לי כל כך, ואתה הרי יכול לעזור לי. אוי, כמה שאתה יכול! אנא, עזור לי אבא... וכן הלאה.

כי הרי הקב"ה בעצמו קרא לנו 'בנים', כמו שכתוב: "בנים אתם לד' אלקיכם" ועל כך אומרים חכמינו, שאפילו כשבני ישראל אינם מתנהגים כראוי – הם עדיין נקראים בנים.

בכן, אבינו כל כך אוהב אותנו. רוצה שנשוב אליו. בואו ננצל זאת!

(עפ"י שיחות הר"ן ז)

"נתון תתן לו... פי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלקיך" (שם טו, י)

"בגלל... גלגל הוא שחזור בעולם" (שבת קנא ע"ב)

הקב"ה מנהל את עולמו ברחמים, כמו שאנו אומרים בתפילה: "המנהג עולמו בחסד, ובריותיו ברחמים" (מתוך 'שמות').

החוכמים, שדרכם משפיע הקב"ה את טובו לעולם – כמאמר הזו"ל: "אין לך עשב מלמטה שאין לו כוכב ומלאך מלמעלה שמכה אותו ואומר לו: 'גדל' " (ב"ר י) – מונהגים אף הם על ידי מידת הרחמים. הדבר רמוז בפסוק: "דרך הנשר בשמים" (משלי ל). 'נשר' מרמז על רחמים, כמבואר בזהר (פרשת יתרו, פ ע"ב).

אם כן, כשאנו מרחמים על עניים ונותנים להם צדקה, אנו גורמים לכך שכל גרמי הרקיע יקבלו כוחות חדשים כדי להעביר אלינו מן השמיים כל טוב.

זו גם הסיבה שאמרנו הזו"ל, שהנותן פרוטה לעני או המפייסו בדברים, הריהו מתברך בשש ברכות או באחת עשרה ברכות (בבא בתרא ט ע"ב), שכן יש ואחת עשרה בצירוף עוד ברכה – ברכת האמונה, רומזים לשבעת כוכבי הלכת ולשנים עשר המזלות שמתעוררים על ידי הצדקה.

ברכת האמונה התוספה כאן, שכן היא עיקר כל הברכות, כמו שכתוב: "איש אמונת רב ברכות". אף שבת, שהוא יום האמונה ביצירת העולם על ידי ה' – נאמר עליה: "כי היא מקור הברכה" (מתוך 'לכה דוד').

זה עומק דברי חכמינו שאמרו: "בגלל הדבר הזה יברכך ה'" – "גלגל הוא שחזור בעולם", כי על ידי הצדקה שלנו – כל גלגלי השמים (= מסלולי הכוכבים) מקבלים תוספת כוח להעביר רב טוב לעולם.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א לב)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522
24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באופן

לישועה וצללה, לרווח ופרנסה, לרפואה, לקסמה לילד, לנחת ושפחת חיים

החיים עם נפשות
דרך צדיקים
אומן ראש השנה
אלפים נרשמו במחירים אטרקטיביים מה איתך? ההרשמה בעיצומה
ירושלים: ח' בית ישראל 38 בני ברק. רח' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

המפיעים

<p>ירושלים הר"ר שמעון יחזקאל גלנט הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p>	<p>ירושלים הר"ר אהרן גינבורג הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p>	<p>הצור גלילית הר"ר משה נתן נטורי הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p>	<p>צפת הר"ר אהרן בורשטיין הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p>	<p>ירושלים הר"ר אליהו גודלובסקי הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה של בנו מרדכי נ"י</p>	<p>בית עילית הר"ר צבי דב קסטנר הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה של בנו יצחק נתן נ"י</p>	<p>בית עילית הר"ר נתן תפילינסקי הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לע"נ אביו הר"ר נתנאל בד' שמואל תפילינסקי זצ"ל</p>	<p>ירושלים הרב מאיר מלכה הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן דוד הי"ל ומחוננו הר"ר יוסף אטולין הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי'</p>	<p>ירושלים הר"ר אלכסנדר חיים קנפולר הי"ל תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן רפאל יוסף הי"ל</p>
<p>ירושלים הר"ר דוד שמואל בן ניסן הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p>	<p>איתמר הר"ר שמואל שחמה פראנק הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p>	<p>צפת הר"ר גדליהו אהרן טגל הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן וייס הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p>	<p>צפת הר"ר שמעון נתן גולדברג הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p>	<p>ירושלים הר"ר יוסף פוקסבומו הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה של בנו שמעון אריה נ"י</p>	<p>ירושלים הר"ר אליהו עובדיה גבאי הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה של בנו שמואל אייזיק נ"י</p>	<p>ירושלים הר"ר בנימין שלמה שטרן הי"ל והר"ר שמואל פראנק הי"ל תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת איוסי הבת של חתן/אביו</p>	<p>בני ברק משפחת מרקוביץ הי"ל תרמו והפיצו 1000 גליונות לע"נ ר' אליהו בן כביחה ז"ל והצלחת אביהו בן שושנה זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מלי מדיטב</p>